

STEEL AND CHLOROPHYLL

OȚEL ȘI CLOROFILĂ

**POP MONICA, JENI PRALEA, MAGDA SFICLEA
UNIVERSITATEA DE ARTE "G. ENESCU", IAȘI**

Abstract: Modernism contemporary American architecture - the combination of cold steel and glass - is considered the opposite nature - most buildings in down town sites seems free of life with an unfavorable impact on the environment. City of Seattle was the one who gave the tone for an eco-revolution, by two approaches:

- 1. Visual impact favorably wich had this combination - sometimes surprising - between austerity and the rigor of the urban landscape and the „heat” of the natural „live” - represented by ornamental plants.*
- 2. Applying a plan that involves the adoption of other “green” technologies, for the electricity energy production.*

Rezumat: Modernismul arhitecturii contemporane americane – asocierea rece dintre oțel și sticlă - e considerat antitetic naturii - majoritatea clădirilor din down town-uri părănd lipsite de viață și cu un impact nefavorabil asupra mediului. Orașul Seattle a fost cel care a dat tonul pentru o revoluție ecologică, prin două abordări:

- 1. Impactul vizual favorabil pe care îl are asocierea - uneori surprinzătoare – dintre austeritatea și rigoarea peisajului urban și “căldura” elementelor naturale - “vii”, reprezentate de plantele ornamentale.*
- 2. Aplicarea unui plan ce presupune printre altele adoptarea unor tehnologii “verzi” pentru producerea energiei electrice.*

Introducere

Paradoxul epocii moderne în privința atitudinii față de problema integrării *verdelui* în peisajul urban, este cel al orientării teoretice către natură ca model absolut. Evoluăm din ce în ce mai mult într-un decor ce presupune o alternanță de *cald* și *rece*, totul fiind însă pus sub semnul rafinamentului.

Dimensiunile și valorile spațiul public, au cu totul alte conotații pe continentul american. Sunt folosite "cu cap" cum s-ar spune. De aceea poate nu se simte aglomerația din zonele urbane. O caracteristică a peisajului arhitectonic este diferența destul de mare de nivel. Toate construcțiile publice se dezvoltă pe înălțime, pe când locuințele private sau școlile elementare se dezvoltă pe lățime. Stilul funcționalist modernist a uniformizat construcțiile urbane, cât și habitatul uman, supunându-l unei raționalizări stricte. În Statele Unite după cel de al doilea război mondial, pe lângă ingeniozitatea unor soluții economicoase, nevoia de uniformizare arhitecturală s-a extins rapid. În același timp, arhitectura americană a

fost gazda așa numitelor "renașteri" care au însemnat reproducerea unor stiluri din perioade diferite ale arhitecturii mondiale, prin care multiculturalitatea societății americane și-a spus cuvântul¹. Sticla, nichelul, atmosfera clară, lumina, curățenia, reprezintă apanajul arhitecturii americane contemporane.

Fig. 1 – Down Town, Seattle

Fig. 2 – Centrul comercial Nordstrom, Seattle

Transparența clădirii, posibilitatea de a privi înăuntrul ei, lumina, simbolizează chiar puterea și structura ei deschisă. Metalul și sticla, semnificând suplețe, claritate a structurii, transparență, sunt folosite adesea ca semn. Arhitectura a devenit spațiu de viață. Ea este justificarea prin estetizare a cuceririi lumii, căci o construcție frumoasă nu mai este un simplu element prin care omul face să dispară o bucățică din mediul natural, ci o componentă a culturii.

MATERIAL ȘI METODĂ

Urbaniștii americani care propun culoarea verde, au în vedere construirea unui nou peisaj și posibilitatea „reală” de a aduce natura în oraș. În același timp, se dorește prevenirea îmbolnăvirii unui oraș, prin intervenții vegetale. Elementele *verzi* nu mai sunt o prelungire a arhitecturii, nici un tărâm unde aceasta plutește ci o anexă, un spațiu adiacent, o funcțiune urbană. Peisajul urban nu mai este redus la simpla prezență a sticlei și oțelului, el apare combinat cu *seva* vieții, posibilă compensare a poluării urbane. Însă pentru obținerea de rezultate cât mai *palpabile*, municipalitatea a intervenit și pe alte căi. Încă de acum doi ani, primarul orașului Seattle, Greg Nickels a instituit o revoluție ecologică. La propunerea acestuia, sute de primari au pornit o campanie de reducere a emisiilor de carbon, prin înlocuirea vehiculelor municipale obișnuite, cu unele hibride. Rezultatele nu s-au lăsat așteptate, față de anul 1990 emisiile de carbon au fost reduse cu 60%. Ba mai mult, el a propus proprietarilor de automobile să recurgă mai mult la transportul în comun, și s-a angajat să creeze culoare suplimentare pentru bicicliști. De asemenea a recurs la lărgirea trotuarelor,

¹ Stevenson Deborah, 2003, *Cities and urban cultures* – Philadelphia, Open Univ. Press

pentru fluidizarea traficului pietonal². Aceste propuneri de proiecte se regăsesc de fapt sub o formă sau alta, în mai toate spațiile geografice. Însă punerea lor în practică pare a fi extrem de anevoiasă, ele rămânând la stadiul de proiect, inclusiv la noi în țară.

Unii se bucură așadar de o atmosferă mai curată, conștientizând în același timp că un brad “cruțat” într-un șantier din mijlocul orașului, nu mai este privit ca un element separat din natură, ci ca un concept de devenire a oricărui loc. Grijă pentru natură este atât de mare încât în alte părți acest fapt ar stârni cel puțin rumoare.

Fig. 3 – Down Town, Seattle

Fig. 4 – Biblioteca publică, Seattle

Ba mai mult, dorința de a simți *verdele* peste tot, a condus la soluții ingenioase. Una din sălile de lectură a bibliotecii publice din Seattle, este “încălzită” de o imensă mochetă ce îți dă senzația că rafturile cu cărți se află în grădina casei.

Fig. 5 – Biblioteca publică, sală de lectură, Seattle

REZULTATE ȘI DISCUȚII

²<http://www.green-report.ro/revista-presei/adevarul-revolutie-ecologica-primarilor-americani>

Coasta de vest a Statelor Unite este mult diferită de cea de est. Mai rarefiată ca populație, zonele urbane nu se remarcă prin clădiri foarte înalte. Seattle, capitala statului Washington are o singură clădire mai înaltă, Columbia Tower, care este de altfel și cea mai înaltă clădire de pe coasta de vest. Seattle are o poziție naturală atât de spectaculoasă, încât o concepție arhitecturală radicală apare ca excesivă în raport cu ambientul natural. Zgârie-norii geometrici, se combină perfect cu natura. Ba chiar ai spune că au fost construiți ei pentru a completa bogăția peisajului și nu invers. Iar vegetația face parte din ambient, tot atât de mult ca și un obiect de artă. Acolo unde nu mai este loc pentru elemente ale naturii, oglindirile ajută la înmulțirea lor.

Fig. 6 – Biblioteca publică, Seattle

Fig. 7– Centru comercial Macy's, Seattle

Un element remarcabil sunt pasarelele construite între clădiri la diferite etaje, care fac de altfel și legătura între străzi.

Fig. 8 – Pasarelă, Seattle

De fapt, arhitectura americană nu are nimic rece sau impersonal, chiar dacă materialele folosite ar putea infirma acest lucru. Sticlă și oțel, alternanțe de brunuri, griuri și albastru, lumina naturală exploatată la maxim, totul combinat cu verdele cald al plantelor ornamentale. Acestea sunt amplasate strategic, punând în valoare spațiile. Oglindirile sunt căutate chiar dacă aparențele par a fi hazardate. Ceea ce se vede într-o oglindă nu este întâmplător, are în primul rând rolul de a conduce privirea, de a informa și nu în ultimul rând de a crea plăcere estetică.

Fig. 9 – Oglindire, Biblioteca publică, Seattle

Fig. 10 – Cafenea, Bellevue

Fig. 11 – Centru de afaceri, Seattle

Soluții ingenioase de captare a luminii naturale găsim atât în spațiul public cât și în cel privat. Luminatoarele înlocuiesc lumina artificială unde este posibil acest lucru, fiind de bun augur și din punct de vedere economic. Și clima permite în această zonă acest artificiu, acoperișurile nefiind obligate să suporte cantități mari de zăpadă. Clădirile din downtown-ul (centrul) unui oraș american se dezvoltă - cum am mai spus - mai mult pe înălțime, în timp ce spațiile de locuit, fie că sunt locuințe personale, sau complexe de mai multe clădiri, au cel mult câteva etaje. Ai spune că după opt sau zece ore de muncă fără să atingi pământul, ba mai mult, să fii și cam departe de el, curtea din spatele casei, gazonul sau chiar

balconul sunt tot ceea ce ți-ai dorit. Cititul unei cărți sau recreerea în natură încep să aibă mai multă căutare, completând tehnologia, accesibilă la orice oră și aproape oriunde.

Există multe locuințe în Statele Unite unde proprietarii au renunțat la televizor sau la calculator, tocmai pentru că își doresc un spațiu cu adevărat privat. Însă procentual, doar la 5% din populație întâlnim acest fenomen. Consumul de cultură media este pe primul plan, favorizat și de tehnologia avansată - și confundat cu actele culturale, pentru faptul că oferă informații. Mai mult, impresia este că alegerea informațiilor depinde de voința consumatorului.

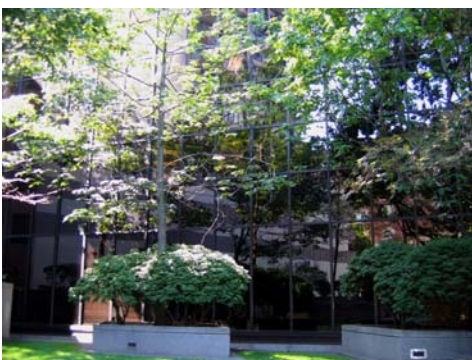

Fig. 12 – Locuință privată, Seattle

CONCLUZII

Cultura americană este prea puțin obsedată de fundamentele transcendente, metafizice sau antropologice ale imaginației și este mult mai interesată de rezultatele practice ale acesteia. Toate proiectele ce s-au întreprins în Statele Unite, ce au ca scop principal protejarea omului și a naturii, nu sunt o noutate. Sunt ani buni de când există preocupări cu finalitate practică în acest sens. Un exemplu, poate fi programul amplu de educație interdisciplinară în domeniul ecologiei urbane, inițiat de universitatea din statul Washington, în anul 2002. Misiunea acestuia este clară: *Îmbunătățirea stării Pământului, prin antrenarea factorilor de decizie politică, a cercetătorilor, studenților și cetățenilor din generația actuală, învățând și folosind cunoștințele despre interacțiunile dintre oameni și procesele ecologice, în urbanizarea mediului.* Seriozitatea cu care este tratată această problemă, dovedește că spațiul în care muncim și interacționăm cu semenii noștri, poate avea o importanță covârșitoare în timp asupra evoluției noastre.

BIBLIOGRAFIE:

1. **Althen Gary**, 1988, *Aproape totul despre americani*, Business International, București, România.
2. **Spellman Catherine**, 2003, *Re-envisioning Landscape / Architecture* – Barcelona, Actar
3. **Stevenson Deborah**, 2003, *Cities and urban cultures* – Philadelphia, Open Univ. Press

4. <http://www.green-report.ro/revista-presei/adevarul-revolutie-ecologica-primarilor-americani>
5. <http://www.urbanecology.washington.edu/>